

Innhold:

- Frøtresking – slagerhastighet
- Skårlegging av timoteifrø - vanskelig vurdering nå
- Høste fôr på gjenvekst i frøenga

Vi har nok en gang hatt ei drøy uke med høge temperaturer. Forrige frønytt tok for seg tresker, lager og tørking.

Denne gang sier vi litt om skårlegginga i timotei samt noen tips om slagerhastighet ved tresking

Frøtresking – slagerhastighet

Ved tresking av frø så er en av årsakene til dårlig spireprosent for stor slagerhastighet. En må ikke bruke større slagerhastighet enn det som er nødvendig for å slå ut frø. For grasartene bør ikke slagerhastigheten over 15-16 m/s når vanninnholdet i frøet er i området er over 30 %. Sjekk vanninnholdet når du starter treskinga. Vær oppmerksom på at i brukerhåndboka til treskeren er det oppgitt en slagerhastighet som forutsetter at frøenga er skårlagt og har et vanninnhold under 20%, da tåles det høyere slagerhastighet.

Under er det satt opp en tabell som viser sammenheng mellom slagerdiameter, omdreiningshastighet i runder pr minutt og slagerhastighet som m/s.

Tabell for finne omdreininger ut fra ønska slagerhastighet målt i m/s for forskjellige slagerdiametere

Omdreininger i minuttet for forskjellige slagerdiameter målt i mm

Hastighet, m/s	Omdreininger i minuttet for forskjellige slagerdiameter målt i mm				
	350	450	550	600	610
15	818	636	521	477	469
16	873	679	555	509	501
17	928	721	590	541	532
18	982	764	625	573	563
19	1037	806	660	605	595
20	1091	849	694	636	626
21	1146	891	729	668	657
22	1201	934	764	700	689
23	1255	976	799	732	720
24	1310	1019	833	764	751
25	1364	1061	868	796	783
26	1419	1104	903	828	814
27	1474	1146	938	859	845
28	1528	1188	972	891	877
29	1583	1231	1007	923	908
30	1637	1273	1042	955	939

Forsiktig med slager ved lite plantemasse

Vær forsiktig med slagerhastigheten når det er lite plantemasse ved frøtresking, det vil si at enga er tynn. Sammenhengen mellom avling og spireprosent er undersøkt i engrapp og det er konkluderte med at det var den mindre plantemassen som mest sannsynlig var årsaken til lavere spireprosent når avlingene var lave. Det vil si at frøet ikke ble så godt beskyttet når det var lite masse som gikk gjennom slageren. En skal altså ikke bruke større slagerhastighet enn det som er nødvendig for å få ut frøet.

Skårlegging av timoteifrø - vanskelig vurdering nå

Ujevn modning av timoteifrøenger gjør det vanskelig å vurdere tidspunkt for skårlegging. I utgangspunktet skal det skårlegges når vanninnholdet er 40 - 45 %, men hva gjør en når deler av enga tørker inn raskere enn andre deler, det er spørsmålet.

Skårlegging av eng hvor vannprosenten i frøet er mer enn 45 % vil ikke føre til lavere spireprosent men redusert frøstørrelse.

Vi regner med at ved modning så tørker frøet 1-3 %- enheter pr dag, med dagens varme kan vi regne 3%. Det vil si at ved en målt vann % på 40 vil det etter 3 dager være klart til første gangs tresking om det ikke skal skårlegges.

Når det er så varmt og drivende som vi har det nå vil det kunne være vanskelig å treske ut frøet av toppene sjøl om det er godt nedtørka, vi vil helst ha en omgang med regn på skåren slik at frøet løsner. Vi må også regne med at stående frøeng som er nesten tørket på strå uten skårlegging, og hvor frøet ikke løsner så lett, vil løsne om det kommer regn og derfor bli utsatt for dryssing etter på.

Høste fôr på gjenvekst i frøenga

Selv om det har vært gode avlinger på første slått av graset, har tørken gjort sitt til at andreslått ikke blir det helt store. Derfor kan det også i år bli aktuelt å høste fôr på gjenveksten. Dette er mest aktuelt i engsvingel. Da gjødsler en med 5-6 kg N/daa straks etter tresking, fôrslått tas i begynnelsen av september, seinest midten av september og det er ikke behov for ny gjødsling.

Med hilsen fra:

Erik Aaberg	Norsk Landbruksrådgiving Oppland
Jørn Ketil Brønstad	Norsk Landbruksrådgiving Nord-Trøndelag
Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Østafjells
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Sørøst
Astrid Gissingen	Norsk Landbruksrådgiving Agder
Stein Jørgensen	Hedmark Landbruksrådgiving